

е ограничено отъ такжвъ единъ бѣлягъ, който или може, или не може да му принадлежи; или за който ёще не е решено ако онъ *трѣба* да му принадлежи, или не. Тукъ мы можемъ вѣобще да кажемъ че всички-тѣ почти понятія сѫ при първо-то тѣхно разглѣданье и при първій окомигъ за нашій разумъ по малко или по много *понятія возможни*, и подиръ едно право разсѫжданье що прави онъ за тѣхъ упознава се вѣтрешно-то имъ и сѫщо значеніе; и — таковимъ образомъ произлиза и се развива едно вѣроятно (проблематическо) сужденіе. На примѣръ: „Бѣлгари-тѣ могатъ да бѫдатъ учени и добродѣтелни“. — Въ таково едно сужденіе сказуемо-то се намира само въ *возможное* отношеніе къмъ подлежаще-то си, и само-то това подлежаще (понятіе-то) не противорѣчи на сказуемо-то си (характеристической неговъ бѣлягъ) мѣкаръ и да го не иска. Такива сѫ напримѣръ сужденія-та: Живѣянѣе-то и сношеніе-то съ просвѣщенны и добры хора може да преобрѣне и образува простаго и развращеннаго человѣкѣ и да го состави по добръ и по образованъ; напротивъ, живѣянѣе-то или сношеніе-то съ прости и развращенны человѣцы, може да опрости и разврати спорядъ обстоятельства-та доброго и просвѣщенаго человѣкѣ.

2) *Дѣйствително понятіе* се називава онова, кое-то се образува отъ едно чувствено и дѣлговременно разглѣданье и вникванье въ нѣщо и това разглѣданье потвѣрдява представленіе-то ни за единъ извѣстенъ предметъ. — Такива понятія могатъ ёще да се назоватъ и историческы; защото тѣ состоятъ отъ нѣкои съобщенны бѣляци на естество-то и съ кои-то бѣляци оно постоянно се явява; напримѣръ: благоуханній трандафиль, свѣtlій огнь и проч. Сужденія-та що се образуватъ отъ такива понятія називаватъ се потвѣрдителни (ассертори-